

Αθήνα, 23 Μαΐου 2025

ΕΡΩΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ: *Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων*

Θέμα: **«Ανησυχία για σχέδια εκρίζωσης παραδοσιακών ελαιώνων με πρόσχημα την «αναδιάρθρωση» – Κίνδυνος οριστικής απαξίωσης της ελληνικής ελαιοκαλλιέργειας»**

Κατά τις τελευταίες εβδομάδες εντείνονται οι πληροφορίες, αλλά και οι ανησυχίες των αγροτών, ιδίως στην Κρήτη και την Πελοπόννησο, σχετικά με σχεδιαζόμενα προγράμματα εκρίζωσης ελαιοδέντρων με τη μορφή "αναδιάρθρωσης των ελαιώνων", υπό το πρόσχημα της αντικατάστασής τους με "ανθεκτικότερες" ποικιλίες. Η πολιτική αυτή, εάν εφαρμοστεί, θυμίζει επικίνδυνα τα προγράμματα της δεκαετίας του 80' για την εκρίζωση αμπελώνων, που αποδείχθηκαν καταστροφικά για την ελληνική γεωργία και την τοπική οينوπαραγωγή.

Το 1984, πράγματι, με βάση τις κοινοτικές οδηγίες και στο πλαίσιο της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ), επιβλήθηκε ξερίζωμα αμπελιών με το δέλεαρ οικονομικών ενισχύσεων.

- Πολλοί παραγωγοί πειθάρχησαν στην υπόσχεση νέων, πιο «ανθεκτικών» ποικιλιών από τη Γαλλία.
- Τα εισαγόμενα μοσχεύματα, ωστόσο, αποδείχθηκαν ακατάλληλα, επιρρεπή σε ασθένειες, και οδηγήθηκαν ξανά σε ξερίζωμα.
- Ακολούθησαν φυτεύσεις με αμερικανικής προέλευσης ποικιλίες, που επίσης δεν άντεξαν το μικροκλίμα και τις ασθένειες της Μεσογείου.
- Αποτέλεσμα: καταστροφή του παραδοσιακού ελληνικού αμπελώνα, ιδιαίτερα στην Κρήτη, τη Μακεδονία και την Πελοπόννησο.

Τώρα, η απειλή επαναλαμβάνεται – αυτή τη φορά με στόχο την ελιά, τον πυλώνα της μεσογειακής διατροφής και της ελληνικής ταυτότητας. Σύμφωνα με μαρτυρίες παραγωγών, παραδοσιακές ποικιλίες ελιάς, που είναι προσαρμοσμένες στο μικροκλίμα των περιοχών και διαθέτουν υψηλά οργανοληπτικά χαρακτηριστικά, απειλούνται με εξαφάνιση, χωρίς καμία τεκμηριωμένη εγγύηση ότι τα προτεινόμενα φυτά θα επιβιώσουν και θα αποδώσουν στις ίδιες εδαφοκλιματικές συνθήκες. Παράλληλα, εκφράζονται φόβοι για υποβάθμιση της ποιότητας του ελληνικού ελαιολάδου, απαξίωση της παραδοσιακής αγροτικής οικονομίας και συγκέντρωση της παραγωγής σε λίγα χέρια.

Κατόπιν τούτων, ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός:

1. Υφίσταται επίσημος σχεδιασμός από το Υπουργείο ή σε συνεργασία με την Ε.Ε. για πρόγραμμα εκρίζωσης ελαιώνων στην Ελλάδα; Αν ναι, με ποια κριτήρια θα επιλέγονται οι εκτάσεις και με ποιες εγγυήσεις για τις νέες φυτεύσεις;
2. Έχουν προηγηθεί μελέτες για την καταλληλότητα των φυτών που προτείνεται να εισαχθούν; Υπάρχουν επιστημονικά δεδομένα που να τεκμηριώνουν την ανθεκτικότητα και την παραγωγικότητά τους ειδικά για την Κρήτη, τη Μάνη και άλλες ζώνες ΠΟΠ;

3. Προτίθεται η κυβέρνηση να προστατεύσει την πολιτιστική και παραγωγική ταυτότητα της ελληνικής ελιάς και να στηρίξει τους παραδοσιακούς ελαιώνες ως εθνικό κεφάλαιο;
4. Έχει υποβληθεί αίτημα στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τη διατήρηση και ενίσχυση των εγχώριων ποικιλιών και των μικρών παραγωγών μέσω ειδικών εξαιρέσεων ή εναλλακτικών χρηματοδοτικών σχημάτων;
5. Υπάρχει πρόβλεψη για έλεγχο και αποτροπή της υποκατάστασης των μικροκαλλιεργητών από μεγάλα εταιρικά σχήματα μέσω συμβολαιακής γεωργίας;

Ο ερωτών Βουλευτής

*Γεώργιος Μανούσος
B2 Δυτικού Τομέα Αθηνών*